LTO INFORMATIEPOSTER NHV

Natuurherstelverordening (NHV)

Nieuwe EU-verordening (2024) met:

- Bindende doelen voor natuurherstel
- Strenge regels tegen verdere verslechtering van ecosystemen

Doelstellingen en verplichtingen vanuit de NHV

Hoofddoelen

- Herstel van aangetaste natuur: 30% in 2030 60% in 2040 90% in 2050
- Strikt verslechterings-verbod voor ecosystemen, ook buiten Natura 2000

Belangrijkste verplichtingen

- Uiterlijk 2026/2027 Nationaal Natuur Herstelplan (kaartbeelden en concrete maatregelen)
- Herstel veenweide-gebieden, natuurlijke loop rivieren, beekdalen
- Uitbreiding landschaps-elementen (heggen, houtwallen, poelen e.d.)
- Maatregelen bestuivers en biodiversiteit in agrarisch landschap
- Uitgebreide monitoring, nulmetingen en rapportage op bodem, water en natuur

Impact voor landbouw

Ruimte en grondgebruik

- Transformatie minimaal 90.000–150.000 ha landbouwgrond naar natuur/zware beperkingen
- Vooral veenweiden en beekdalen onder druk door vernatting en hydrologische maatregelen

Bedrijfsvoering

- Strengere regels kunstmest, gewas-bescherming en drainage nabij herstelgebieden
- Meer verplicht randenbeheer, kruidenrijk grasland en niet-productieve elementen
- Toets verslechterings-verbod: Ecologische toets activiteiten aan significante verslechtering natuurwaarden

Sociaal-economisch

- 2050: in veenweiden ca. 1.700–2.300 bedrijven stoppen of ingrijpend omschakelen
- Onzekerheid over grond- en bedrijfswaarde en toekomstige investeringen

Financiële consequenties

Totale transitie-kosten (tot 2050)

- Totale kosten landbouw € 26-45 mld

Belangrijkste posten

- Landaankoop ca. 90.000 ha nieuwe of extra natuur: € 7–8 mld.
- Investeringen in emissiereductie en bedrijfs-aanpassing: € 9 mld.
- Inkomens-derving door lagere productie: € 2 mld.
- Extra budget ANLb: cumulatief € 20 mld. (opschaling naar ± 280.000 ha)
- Ondersteuning bij omschakeling of beëindiging: minimaal € 250.000 per bedrijf
- Afwaardering gronden minimaal 90.000 – 150.000 ha

Inzet LTO

Tijd nodig voor zorgvuldige besluitvorming

- Dien Nationaal Herstelplan pas medio 2027 in
- Voorkom overhaaste keuzes en onuitvoerbaar beleid

Bescherming landbouwgrond en boerenperspectief

- Geen gedwongen bedrijfs-beëindiging of grootschalig verlies van landbouwgrond
- Maatwerk per regio, met combinatie van landbouw en natuur

Waardering van vrijwillige inspanningen

- Agrarisch natuurbeheer, weidevogel-beheer e.d. moeten volwaardig meetellen voor NHV-doelen

Feitelijke onderbouwing en realistische ambities

- Eerst een onafhankelijke financieel-economische en sociaal-economische impactanalyse
- Alleen uitvoeren wat EU-verplicht is: geen nationale koppen
- Doelen matigen: focus op haalbaar herstel en spreiding van opgaven

Bescherming landbouwgrond en boerenperspectief

- Een stevig transitiefonds en ruimhartig, juridisch geborgd compensatie-kader
- Vrijwilligheid voorop bij omschakeling en uitkoop
- Visie Landbouw en voedselzekerheid

Robuuste compensatie en transitie

Gezamenlijke en gebiedsgerichte aanpak

- Natuurplan als gezamenlijke opgave van Rijk, provincies, waterschappen en landbouwsector
- Regionale werkgroepen met boeren vertegenwoordigers voor maatwerk per gebied

Transparantie en zekerheid voor boeren

- Tijdige informatie over maatregelen, gebiedsprocessen en regelingen
- Boeren moeten in 2026 duidelijkheid hebben over perspectief en kansen

Sober en uitvoerbaar beleid

- Voer alleen uit wat de EU vraagt: voorkom extra nationale doelstellingen
- Regels moeten eenvoudig, uitvoerbaar en administratief licht zijn

Kritische blik op data en EU-kaders

- Solide nulmetingen en objectieve monitoring
- Actief zoeken naar ruimte voor interpretatie, fasering en versoepeling binnen EU-regels

Realistisch tijdpad en bijsturing

- Benut de maximale EU-termijn; plan meerdere evaluatiemomenten richting 2030
- Geen onomkeerbare keuzes zolang onderbouwing onzeker is
- Coalities met provincies, waterschappen en buurlanden voor haalbare termijnen, financiering en waardering van vrijwillige maatregelen